

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Rebus Bohemicis Liber Singvlaris

Le Mire, Aubert

Lvgdvni, 1621

Belli Bohemici, inter Ferdinandum II. Caesarem, & Fredericum V. Comitem
Palatinum, origo, progressus, & finis. Cap. XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11069

post victoriam Pragensem & Morauiam subactam, Patres Societatis (pulsi namque à Pseudorege fuerant) à Catholicis sunt reuocati.

C A P V T XII.

*Belli Bohemici inter Ferdinandum
II. Cæsarem, & Fredericum V.
Comitem Palatinum, origo,
progressus, & finis.*

MATTHIA Cæsare agente,
& ALBERTO Belgarum
Principe (raro & inusitato contem-
pti Imperij exēplo) ius omne suum
cedente, Ordines Bohemiæ *Ferdi-
nandum Austriacum*, Catholicæ Re-
ligionis studiosissimum, anno huius
sæculi decimo septimo, sibi Regem
elegerant, & die 26. mensis Iunij,
solemni

solemni ritu ac pompa, Pragæ coronarant. Pupugit id mirum in modum Calvinianos, hominum genus seditiosissimum, & ad Regna euertenda, aut turbanda natū, qui specioso, sed falso titulo Vtraquistarum, Hussitis (ea secta etiā nūm apud Bohemos obtinet) sese adiunxerant. Anno itaque 1618. dū *Matthias* Imp. Viennæ afflictiore valetudine languet, & postularis Hungarorum, Posonij in comitiis, diei indictio (qua eiusdem *Ferdinandi*, iam tum proclamati electique Regis Hungariæ, coronatio celebrāda esset) omniū expectatione diutiùs extrahitur: Bohemi coniurati (quorum Princeps erat *Matthæus* Comes Turrianus) globo armatorū factō, arcem Pragensē, cum armamentario ac curia regia, die 23. Maij occupant, inque conclaue, quod Cancellariam vocāt, vi irrumpen-
tes

tes *Guilielmum Slauatam*, Camerae Bohemicæ Præsidē, *Iaroslauum Borzitam*, regni Marefcallum, & *Philippum Fabricium*, Secretarium, de fenestra deturbant, altitudine quadraginta ampliùs cubitorum. Omnes tamen falui atque incolumes, Deo suos protegente, magna omnium admiratione, euaserunt.

Bohemis rebellibus postea accessere *Morauis*, *Silesij*, *Lusatij*, *Austriaci superiores*, ac demum *Hungari*, *Gabriele Bethleno*, *Trásiluanix* Principe, Turcarum cliente ac vasallo, ad spem regni Hungarici euocato. Sed & *Achmetus*, Turcarum Sultanus, Christiani nominis hostis hæreditarius, per legationes sollicitatus, *Palasso*, *Corlato*, & aliis Constantinopolim missis: oblatumque tributum annuum, modo prouinciarum sex confœderatarũ protectionem, aduersus Ferdinandum, susciperet.

peret. Nimirum hic genius sectæ Calvinianæ est proprius ac perpetuus, viam Turcis sternere: quod *Guil. Reginaldus* in suo *Caluino-Turcismo* abūdè docuit, vt de Emblemate illo apud Batauos & Hugonottos vsitato nihil dicam, quo se *Turcis potius quàm Papistis accessuros*, non minùs stultè, quàm impiè profiteri solent.

Matthia Cæsare anno 1617. die 20. Martij defuncto, Bohemi rebelles *Ferdinandum* legitimū Regem suum, iuratum ac coronatum, per summam iniuriã atque audaciam, paulò pòst abdicant, libellis plurimis in facti defensionem euulgatis. Causa abdicationis potissima à Iure electionis liberæ petita est, quod inscitè sibi factiosi arrogare sunt conati, culpata item comitiorū Regni integritas, in quibus *Ferdinandus* publicè susceptus fuerat. Re-
gem

gem itaque nouum sibi quærentes, cum à *Ioanne Georgio*, Electore Saxonix, & *Maximiliano* Bauarię Duce, quibus regni coronam detulerāt, reiecti essent, *Fredericum V.* Comitem Palatinum Rheni, die 27. Augusti Pragæ congregati, sibi Regem elegerunt, & ineunte mense Nouemb. coronarunt.

Mox ad arma vtrimque fortiter ventum est, & tota pœnè Europa in partes tracta. Protestantes Germaniæ Principes cōfœderati (quos inter eminebant *Ioannes Fredericus*, Dux Wirtemberge, *Mauritius* Lātgravius Hassię, *Christianus* Princeps Anhaltinus, *Ioachimus Ernestus* Marchio Anspacensis, & *Georgius Fredericus* Marchio Durlacensis) Palatini partibus sese cum Batauis adiunxerūt. Saxo & Bauarus in fide, Cæsari & Imperio debita, magno Reipublicæ Christianæ bono, perstiterunt.

stiterunt. Saxonē iniuria proprium-
que periculum stimulabat, quòd
Vinariensibus, ex *Ioannis Frederici*,
per *Carolus V.* Electoratus titulo
priuati, stirpe prognatis, Calviniani
spem fecissent recuperandæ digni-
tatis. *Albertus* Belgarum Princeps
primò *Carolus Longeuallium*, Co-
mitem Buquoium, fortissimū belli
ducem, postea bis mille equites, &
peditum sex millia in Bohemiam
misit. Nec defuere sororio suo *Si-
gismundus* Poloniæ Rex, & *Cosmus*
Magnus Etruriæ Dux; quorū prior
Cosaccorum equitum millia qua-
tuor oportunè transmisit. *Paulus V.*
Pontifex magnam pecuniæ vim,
ex Italiæ decimis Ecclesiasticis, col-
lectam suppeditauit. Cumque bel-
lum traheretur, & rebellio, vt fieri
solet, lapsu temporis incrementum
sumeret, *Philippus III.* Rex Catho-
licus, ne periclitanti Ecclesiæ aut
genti

genti suæ deesse videretur, præter undecim armatorum millia, quæ in Austria alebat, copiosissimū apud Belgas exercitum, ad inuadendum Palatinatum, viresque hostium distrahendas, conscribi iussit.

Porro mense Februario anni 1620. habita sunt comitia *Herbipoli* in Fræconia, dein *Mulhusæ* in Thuringia: quibus posterioribus, præter *Electores Ecclesiasticos*, & *Saxo*, cum *Ludouico Lantgrauio Dermstadiensi* interfuit. Actum in iis de communi contra Calvinistas foedere, qui vniuersum Imperij ordinem euertere, Germaniam Turcicæ seruituti subdere, antiquã Catholicorum religionem & Augustanam Confessionem non occultis cuniculis, vt hæctenus, sed aperto Marte profligare conarentur. Mense Iulio *Bauarus*, foederati exercitus Catholici ductor, in Austriam superiorem

secundo

secundo Danubio descendit, & *Lintzio* aliisque opidis occupatis, prouinciam totam ad fidem Cæsari præstandam compulit. Eodem ferè tempore *Saxo* in Lusatiam, & *Ambrosius Spinula*, Marchio Sesti, in Palatinatū cum exercitu apud Belgas conscripto, copiisque Italicis aucto, irrupit, *Crucenaco*, *Oppenheimio*, *Bacheraco*, *Traubaco*, & aliis locis ad deditionem compulsis.

Mense Octobri, *Bauarus* & *Buquoius* cum exercitus suos vnum in corpus iunxissent, *Piscam*, aliaque Bohemix opida & arces expugnarunt. Inde Pragam versus progressi, die 8. Nouembris, quæ erat Dominica XXII. post Pentecosten, primo à Praga lapide, collatis signis, cum hostili exercitu, felicissimè dimicarunt; *P. Dominico*, natione Aragonio, ex ordine Carmelitarum discalceatorum, Christi crucifixi effigiem

effigiem in hostem inferente, certamque à Deo victoriam pollicente. Et manifestum, inita pugna, cæleste auxilium fuit. Exercitus namque omnis fusus fugatusque, quinque amplius millia hostium cæsa, mille circiter demersi, & flumine *Mulda* absorpti, bis mille (quos inter filius primogenitus *Anhaltini*) capti, tormenta decem maiora, cum centum plus minus vexillis militariibus adempta, castra omnis opulentiae plena à nostris direpta: memorabili sanè ad posteròs victoria: Ex nostris vix ducenti cecidere. *Palatinus* ipse cum vxore, *Anhaltino*, *Hohenloio*, *Turriano*, & aliis proceribus, in *Silesiã* turpiter fugit, & qui animo Imperium Romanum iam deuorarat, vix reperit quò se tutò reciperet, crimenque rebellionis pudenda omne in æuum strage expiauit.

E

Notatum à curiosis, eo ipso die, quo illustris illa victoria de hoste parta est, ex Matthæi Euangelio ab vniuersa Ecclesia Catholica recitatum: *Reddite quæ sunt Cæsaris, Cæsari, & quæ sunt Dei, Deo.* Sequenti die Praga sese dedit, & quatuor millia militum in ea præfidiariorum ad castra Cæsaris transierunt. In vrbe reperta Regni corona, maior item Nobilitatis pars deprehensa, atque inter alios filius & vxor Comitum Turriani. Diebus proximè insequentibus *Launum, Slaunum, Racionicum, Saltzium, Corremberga, Brandicum, Bemisprotum, Caroloftenium,* & alia vicina opida Cæsareano militi portas aperuerunt. Bohemia subacta, Buquoius exercitum victorem in Morauiam mouit, & *Olomucio, Bruna,* cæterisque opidis ad deditionem coactis, vniuersam prouinciam ad Cæsarem reduxit, vt & Saxo

Saxo

Saxo Lusatiam. Hungari, cum suo
Gabore, pro genio gentis, vltimi in
rebellione perstiterunt.

C A P V T X I I I .

*Maximiliani Bauariae Ducis Epi-
stola ad Paulum V. Pont. Max.
de victoria Pragensi
an. 1620. parta.*

BEATISSIME in Christo
Pater ac Domine, Domine
Clemētissime, post humillima bea-
torum pedum oscula. Respexit tan-
dem Deus O. M. Ecclesiam suam,
eiusque hostes debellauit & fregit,
illustri sanè victoria, quę iure meri-
to *Victoria Dei* vocatur. Ego quidē
& veni, & vidi, pugnaeque praesens
fui, sed vicit optimus Deus, cui
omnē victoriae titulum, gratissima